

Prinsjesdag Private Tax Alert 2026

Inzoomen op de fiscale gevolgen van het
Belastingplan 2027

The better the question. The better the answer.
The better the world works.

Shape the future
with confidence

Introductie

Op Prinsjesdag 2026 zijn de voorgestelde fiscale maatregelen voor 2027 en verder gepresenteerd. In deze EY Private Tax Alert lichten wij op hoofdlijnen de belangrijkste voorgestelde maatregelen voor vermogende particulieren en familiebedrijven toe. Ook bespreken wij de belangrijkste wijzigingen die al eerder zijn aangenomen en per 1 januari 2027 in werking treden.

De alert is aanmerkelijk korter dan in voorgaande jaren. In de Prinsjesdagstukken maakt het kabinet geen grote politieke keuzes over de belastingheffing van vermogende particulieren en familiebedrijven. Zo wordt het box 3-dossier wederom uitgesteld. Het kabinet beperkt zich tot enkele technische wijzigingen en een 'verstopte' verhoging van de inkomstenbelasting door een beperkte verhoging van de lagere belastingtarieven en een beperkte indexering van de heffingskortingen en tariefschijven.

De wetsvoorstellen zijn nog niet definitief. Tijdens de parlementaire behandeling kunnen er nog wijzigingen optreden. Uiteraard volgen wij de ontwikkelingen rondom de kabinetsplannen nauwgezet. Via onze website EY.nl/Prinsjesdag en social media houden wij je op de hoogte van de relevante ontwikkelingen.

Inhoudsopgave

1.	Inkomstenbelasting	3
1.1	Belastingverhoging of belastingverlaging?	3
1.2	Heffing over werkelijk rendement in box 3	3
1.3	Afschaffing vrijstelling groen beleggen in box 3	4
1.4	Samenloop vererfd inkomen en excessief lenen bij aanmerkelijk belang (box 2)	4
1.5	Vaststelling verkrijgingsprijs bij zetelverplaatsing naar Nederland (box 2)	5
2.	Schenk- en erfbelasting	6
3.	Dividendbelasting	7
3.1	Teruggaafregeling voor Nederlandse beleggers in buitenlandse beleggingsinstellingen	7
4.	Overdrachtsbelasting	8
4.1	Verlaging algemene woningtarief	8
5.	Verwachte maatregelen die (vooralsnog) <i>niet</i> zijn opgenomen in het Belastingplan	9
6.	Contact	11

1. Inkomstenbelasting

1.1 Belastingverhoging of belastingverlaging?

De inkomstenbelasting is een complex raamwerk van tarieven, tariefschijven en heffingskortingen. Het kabinet draait dikwijls aan meerdere van deze knoppen tegelijk. Daardoor is het lastig te overzien of de inkomstenbelasting stijgt of daalt. Ook dit Belastingplan bevat weer een aantal aanpassingen met zowel belastingverhogende als belastingverlagende effecten:

- Aan de hand van de zogenoemde tabelcorrectiefactor worden onder meer de tariefschijven en heffingskortingen jaarlijks geïndexeerd voor inflatie. Het uitgangspunt is dat de belastingdruk, als er verder geen wijzigingen plaatsvinden, gelijk blijft. In 2027 en 2028 wordt de tabelcorrectiefactor echter slechts beperkt toegepast. Daardoor valt inkomen onder meer eerder in een hogere belastingschijf. Effectief komt dit neer op een belastingverhoging. Deze maatregel, die in 2027 ruim € 1,5 miljard opbrengt, wordt gepresenteerd als een 'vrijheidsbijdrage'.
- De tarieven in de eerste en tweede schijf in box 1 worden met enkele procentpunten verhoogd. De verhoging is bedoeld om de kosten die gepaard gaan met het beperkter laten stijgen van de zorgpremies te dekken. De tarieven zijn in 2027 als volgt:

Belastingplichtigen jonger dan AOW-leeftijd

	2026	2027
Schijf 1	35,75%	36,23%
Schijf 2	37,56%	38,16%
Schijf 3	49,50%	49,50%

AOW-gerechtigden

	2026	2027
Schijf 1	17,85%	18,33%
Schijf 2	37,56%	38,16%
Schijf 3	49,50%	49,50%

De verhoging van de tweede schijf betekent wel dat bepaalde aftrekposten, zoals de hypotheekrenteaftrek en giften, tegen een iets hoger tarief in aftrek kunnen worden gebracht.

- De arbeidskorting, de korting die werkenden krijgen op de te betalen inkomstenbelasting, stijgt met enkele honderden euro's: van maximaal € 5.685 in 2026 naar maximaal € 5.929 in 2027.

1.2 Heffing over werkelijk rendement in box 3

Op 12 februari 2026 heeft de Tweede Kamer de Wet werkelijk rendement box 3 aangenomen. Tijdens de behandeling in de Eerste Kamer zijn echter diverse bezwaren tegen het wetsvoorstel aan de orde gekomen. De Staatssecretaris heeft hierop aangegeven op Prinsjesdag 2026 enkele aanpassingen aan het wetsvoorstel te willen doen. De Eerste Kamer heeft de behandeling van het voorstel daarom aangehouden in afwachting van Prinsjesdag 2026.

Het is het kabinet echter nog niet gelukt om steun of dekking te vinden voor de aanpassingen van het box 3-stelsel. De toekomst van het wetsvoorstel is daarom nog onzeker. Het kabinet gaat de komende maanden met de Tweede Kamer in overleg over de verschillende scenario's die voorliggen.

De staatssecretaris van Financiën licht in een brief bij het Belastingplan toe dat de aanpassing van het huidige box 3-stelsel complex is. Er liggen vier scenario's voor:

1. Invoeren van de eerder ingediende Wet werkelijk rendement met enkele verbeteringen;
2. Invoeren van de Wet werkelijk rendement als tussenstap vanaf 2028;
3. Intrekken van de Wet werkelijk rendement en vanaf 2030 een volledige vermogenswinstbelasting;
4. In 2028 wordt de vermogenswinstbelasting uitgebreid naar alle financiële instrumenten.

Alle scenario's gaan gepaard met een aanzienlijke budgettaire derving die gedekt zal moeten worden. Ieder jaar dat het huidige systeem met de tegenbewijsregeling van kracht is, is erg kostbaar voor de schatkist.

1.3 Afschaffing vrijstelling groen beleggen in box 3

Groen beleggen door particulieren wordt fiscaal gestimuleerd door middel van een box 3-vrijstelling en een heffingskorting over het vrijgestelde deel van de groene beleggingen. Groene beleggingen zijn aandelen in, winstbewijzen van en geldleningen aan aangewezen groene fondsen. De vrijstelling in box 3 bedraagt momenteel € 26.715 (€ 53.430 voor partners). De heffingskorting bedraagt 0,1% van het in box 3 vrijgestelde bedrag.

Beide regelingen worden per 1 januari 2028 afgeschaft. Hierop vooruitlopend wordt met ingang van 1 januari 2027 de vrijstelling in box 3 al aanzienlijk verlaagd tot € 200 (€ 400 voor partners). Hoewel de regeling in 2027 formeel dus nog wel bestaat, is het effect door de verlaging van de vrijstelling verwaarloosbaar. Het kabinet onderzoekt of het fiscaal stimuleren van groen beleggen toch kan worden behouden.

1.4 Samenloop vererfd inkomen en excessief lenen bij aanmerkelijk belang (box 2)

Inkomsten uit aanmerkelijk belang worden belast in box 2 van de inkomstenbelasting. Kort gezegd is sprake van een aanmerkelijk belang bij een belang van ten minste 5% in het geplaatste aandelenkapitaal van een vennootschap of in een soort aandelen daarvan. Als bij vererving inkomen uit aanmerkelijk belang in aanmerking wordt genomen, kan de verkrijger van de aandelen onder voorwaarden dividend uit de vennootschap ontvangen zonder dat nogmaals inkomen uit aanmerkelijk belang in aanmerking wordt genomen (overlijdensdividend). Daarnaast wordt bij een aanmerkelijkbelanghouder een fictief inkomen uit aanmerkelijk belang in aanmerking genomen als zijn schulden aan de eigen vennootschap meer dan € 500.000 bedragen (excessief lenen).

Op basis van de huidige wet kan de regeling voor het overlijdensdividend ook van toepassing zijn op fictief inkomen als gevolg van excessief lenen. Het kabinet vindt dat om twee redenen onwenselijk: allereerst is de regeling voor excessief lenen bedoeld om lenen bij de BV te ontmoedigen. Het past niet bij deze doelstelling om de faciliteit voor overlijdensdividend open te stellen voor excessieve leningen.

Daarnaast kan de samenloop van beide regelingen volgens de huidige wettekst leiden tot dubbele belasting bij de aandeelhouder. Als de regeling voor het overlijdensdividend wordt toegepast op fictief inkomen als gevolg van excessief lenen, wordt het drempelbedrag van € 500.000 niet verhoogd. Daardoor wordt het excessieve deel van de schuld in het daaropvolgende jaar nogmaals als fictief inkomen bij de aandeelhouder belast.

De samenloop van beide regelingen wordt daarom vanaf 1 januari 2027 wettelijk uitgesloten.

1.5 Vaststelling verkrijgingsprijs bij zetelverplaatsing naar Nederland (box 2)

Als een in het buitenland wonend persoon een aanmerkelijk belang heeft in een in Nederland gevestigde vennootschap, wordt die persoon als “buitenlands belastingplichtig” in Nederland aangemerkt. Het inkomen uit dat aanmerkelijk belang wordt dan in Nederland als belastbaar inkomen in aanmerking genomen. Bij de verplaatsing van de zetel van een vennootschap naar Nederland, ontstaat belastingplicht voor het inkomen uit aanmerkelijk belang in box 2.

Op basis van de huidige wet is in deze situatie onduidelijk wat de verkrijgingsprijs van het aanmerkelijk belang is. Per 1 januari 2027 wordt in de wet opgenomen dat de waarde in het economische verkeer van het aanmerkelijk belang op het moment van de zetelverplaatsing als verkrijgingsprijs geldt. Alleen waardestijgingen en waardedalingen ten opzichte van die waarde worden daarna in aanmerking genomen bij de berekening van het inkomen uit aanmerkelijk belang.

2. Schenk- en erfbelasting

In het Belastingplan 2027 zijn geen wijzigingen voorgesteld in de schenk- en erfbelasting. Op basis van eerdere signalen werden wel enkele wijzigingen verwacht (zie ook paragraaf 5). Vooralsnog blijft de schenk- en erfbelasting – inclusief de bedrijfsopvolgingsregeling – echter (los van de gebruikelijke indexatie van tariefschijven en vrijstellingen) ongewijzigd per 1 januari 2027.

3. Dividendbelasting

3.1 Teruggaafregeling voor Nederlandse beleggers in buitenlandse beleggingsinstellingen

Bij een dividenduitkering wordt in beginsel dividendbelasting ingehouden. Voor uitkeringen door Nederlandse fiscale beleggingsinstellingen (fbi's) geldt een afdrachtvermindering, zodat hun aandeelhouders niet worden geconfronteerd met dubbele dividendbelasting. Voor buitenlandse beleggingsinstellingen geldt deze regeling niet.

De Hoge Raad heeft onlangs geoordeeld dat dividend van Nederlandse vennootschappen bij Nederlandse aandeelhouders van een buitenlandse beleggingsinstelling economisch niet zwaarder mag worden belast dan wanneer die dividenden via een Nederlandse fbi worden uitgekeerd.

Om hieraan tegemoet te komen komt er met ingang van 2027 een teruggaafregeling voor Nederlandse "achterliggers" die via buitenlandse beleggingsinstellingen dividenden afkomstig van in Nederland gevestigde vennootschappen ontvangen. Met deze teruggaafregeling kunnen Nederlandse achterliggers de ten laste van de buitenlandse beleggingsinstelling ingehouden dividendbelasting – onder voorwaarden – terugvragen.

De maatregel gaat zoals aangegeven in op 1 januari 2027 en heeft geen terugwerkende kracht. Eventuele teruggaafverzoeken met betrekking tot eerdere jaren kunnen worden gebaseerd op het EU-recht.

4. Overdrachtsbelasting

4.1 Verlaging algemene woningtarief

Per 1 januari 2027 wordt het overdrachtsbelastingtarief voor de verkrijging van woningen die niet als hoofdverblijf gaan dienen verlaagd van 8% naar 7%. Voor woningen die door de verkrijger als hoofdverblijf zullen worden gebruikt, blijft het verlaagde tarief van 2% (of 0% met de startersvrijstelling) van toepassing.

5. Verwachte maatregelen die (vooralsnog) *niet* zijn opgenomen in het Belastingplan

Op basis van uitspraken van het kabinet de afgelopen maanden was een aantal maatregelen verwacht die niet terugkomen in het Belastingplan 2027. Uit de toelichtende stukken blijkt nergens dat hier een bewuste keuze aan ten grondslag ligt. Er kan dus niet gezegd worden dat deze maatregelen definitief van de baan zijn. Hieronder nemen wij daarom toch een overzicht van deze maatregelen op.

- **Beleggingsmarge doorschuifregeling box 2 (inkomstenbelasting):** Bij de toepassing van de doorschuifregeling (DSR) in box 2 van de inkomstenbelasting bij een bedrijfsopvolging wordt onderscheid gemaakt tussen ondernemings- en beleggingsvermogen. Onder de huidige regeling kan een beperkte hoeveelheid beleggingsvermogen, tot maximaal 5% van de waarde van het ondernemingsvermogen, toch kwalificeren voor de doorschuifregeling. Deze zogenoemde beleggingsmarge beoogt discussies over de afbakening tussen ondernemings- en beleggingsvermogen te voorkomen. In de praktijk blijkt de beleggingsmarge echter juist regelmatig aanleiding te geven tot discussie. Voor de bedrijfsopvolgingsregeling (BOR) in de schenk- en erfbelasting is de beleggingsmarge daarom per 1 januari 2025 vervallen. Het was de bedoeling om deze marge ook in de inkomstenbelasting af te schaffen. Net als vorig jaar, is dat echter nog niet gebeurd.
- **Aanpak samenwerkingsverband ondernemer met eigen BV (inkomstenbelasting):** Als een directeur-grotaandeelhouder (dga) zijn onderneming uitoefent in een BV, is de winst belast met vennootschapsbelasting. Als de dga een aanmerkelijk belang heeft in zijn BV, moet ook een (gebruikelijk) loon in aanmerking worden genomen en zijn dividenduitkeringen belast in box 2 van de inkomstenbelasting. Als een dga een samenwerkingsverband aangaat met zijn BV, wordt in box 1 ook winst uit onderneming in aanmerking genomen. De dga kan dan gebruikmaken van de MKB-winstvrijstelling en onder voorwaarden ook van ondernemersfaciliteiten, zoals de zelfstandigenaftrek. Het kabinet onderzoekt een mogelijke aanpak van deze constructie. Die kan inhouden dat geen gebruik meer kan worden gemaakt van deze fiscale ondernemersfaciliteiten als winst uit een dergelijk samenwerkingsverband wordt genoten.
- **Modernisering forfaits gebaseerd op rente en levensverwachting (schenk- en erfbelasting):** De schenk- en erfbelasting sluiten aan bij de waarde van de verkrijging op het tijdstip van schenking of overlijden. Voor de waardering van periodieke uitkeringen en genotsrechten wordt gebruikgemaakt van wettelijke forfaits. Deze forfaits zijn gebaseerd op een rekenrente van 6% en levensverwachtingstabellen. Het kabinet wenst deze forfaits te moderniseren, zodat de fiscale waardering beter aansluit bij de huidige economische en demografische ontwikkelingen. Een aanpassing van de rekenrente en de gehanteerde levensverwachtingen kan gevolgen hebben voor de fiscale waardering van onder meer vruchtgebruikconstructies, periodieke uitkeringen, alsmede voor testamentaire regelingen, schenkingsstructuren en de vormgeving van nalatenschappen.
- **Aanpak papieren schenkingen (schenk- en erfbelasting):** Papieren schenkingen stellen de schenker in staat om een schenking te doen zonder het geschonken vermogen direct uit te betalen. Meestal is het een (groot)ouder die schenkt aan een (klein)kind. Papieren schenkingen worden hetzelfde belast als reguliere schenkingen. De begiftigde krijgt een vordering op de schenker. De schenker moet jaarlijks 6% rente betalen over het schuldig gebleven bedrag. Het kabinet merkt op dat papieren schenkingen de grondslag voor de erfbelasting kunnen uithollen, omdat het rentepercentage van 6% niet meer actueel is. Door die lagere grondslag valt bij overlijden een lager bedrag onder het progressieve tarief. Naast een actualisatie van het rentepercentage, wordt bekeken of het mogelijk is om het bedrag van papieren schenkingen dat tijdens leven wordt afgelost of dat opeisbaar is na overlijden, hetzelfde (progressief) te belasten als wanneer die geldoverdracht of dat overlijden had plaatsgevonden zonder voorafgaande papieren schenking.
- **Aanpak leningen met onzakelijke voorwaarden (schenk- en erfbelasting):** Schenkbelasting wordt geheven over de waarde van verkrijgingen krachtens schenking. Een renteloze of laagrentende lening die is verstrekt aan een natuurlijk persoon, bijvoorbeeld het kind van de leninggever, vormt vanwege de lage rente een bevoordeling van de leningnemer, maar geen schenking van de hoofdsom. Dit rentevoordeel wordt aangemerkt als vruchtgebruik en als zodanig belast. Dit betekent, kort gezegd, dat de omvang van de gift wordt gesteld op 6% van de hoofdsom, verminderd met de overeengekomen rente. De uitkomst wordt vervolgens belast. Als het in de praktijk passende rentepercentage hoger is dan 6%, blijft de heffing dus beperkt tot het verschil tussen het overeengekomen rentepercentage en 6%. Het kabinet onderzoekt momenteel een maatregel om het rentevoordeel bij renteloze en

laagrentende leningen meer in overeenstemming met de materiële bevoordeling in de heffing te betrekken.

6. Contact

Indien u vragen heeft over de inhoud van deze publicatie kunt u contact opnemen met uw EY-adviseur. Bent u geen klant en heeft u behoefte aan fiscaal advies? Neem dan contact met ons op via de EY-website.

EY | Building a better working world

EY is building a better working world by creating new value for clients, people, society and the planet, while building trust in capital markets.

Enabled by data, AI and advanced technology, EY teams help clients shape the future with confidence and develop answers for the most pressing issues of today and tomorrow.

EY teams work across a full spectrum of services in assurance, consulting, tax, strategy and transactions. Fueled by sector insights, a globally connected, multi-disciplinary network and diverse ecosystem partners, EY teams can provide services in more than 150 countries and territories.

All in to shape the future with confidence.

EY refers to the global organization, and may refer to one or more, of the member firms of Ernst & Young Global Limited, each of which is a separate legal entity. Ernst & Young Global Limited, a UK company limited by guarantee, does not provide services to clients. Information about how EY collects and uses personal data and a description of the rights individuals have under data protection legislation are available via ey.com/privacy. EY member firms do not practice law where prohibited by local laws. For more information about our organization, please visit ey.com.

© 2026 EY Belastingadviseurs B.V.
All Rights Reserved.

ED none

This material has been prepared for general informational purposes only and is not intended to be relied upon as accounting, tax, legal or other professional advice. Please refer to your advisors for specific advice.

ey.nl/Prinsjesdag